

UCHWAŁA

Dnia 15 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

Protokolant starszy sekretarz sądowy Anna Tarasiuk

w sprawie prokurator Prokuratury Okręgowej w W. M. T.

po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej

na posiedzeniu w dniu 15 lipca 2021 r.

wniosku adwokata S. W. – pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego R. K.

w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcia do odpowiedzialności karnej

prokurator Prokuratury Okręgowej w W. M. T.

na podstawie art. 135 § 5 a contrario i art. 166 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r.
Prawo o prokuraturze

uchwalił:

I. odmówić uwzględniania wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokurator Prokuratury Okręgowej w W. M. T. za to, że:

1. w bliżej nieustalonym czasie, nie później niż 29 czerwca 2017 roku, przekraczając swoje uprawnienia funkcjonariusza publicznego, który zgodnie z ustawą Prawo o prokuraturze ma obowiązek działać z poszanowaniem prawa nakłoniła E. R. aby ta z kolei nakłaniała D. B., A. R. oraz Ł. J. do składania wyjaśnień, w których mieli fałszywie oskarżać R. K. o popełnienie przestępstw, których ten się nie dopuścił, w zamian za określone korzyści procesowe w postępowaniach o sygn. akt 6 Ds. (...), 9 Ds. (...) oraz 3 Ds. (...), tj o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 234 § 1 k.k.,

oraz

2. w bliżej nieustalonym czasie, jednak nie później niż w dniu 8 listopada 2016 roku w W., przekroczyła swoje uprawnienia, jako funkcjonariusza publicznego poprzez przekazanie informacji osobie niepowołanej – E. R. - o planowanych czynnościach operacyjnych w ramach prowadzonego postępowania przygotowawczego pod sygn. akt PO 9 Ds. (...), w postaci planowanego na dzień 18 stycznia 2017 roku zatrzymania D. B. oraz przeszukania mieszkania przy ul. D. w W. oraz innych lokali mieszkalnych i nieruchomości, wskazanych w treści postanowienia z dnia 17 stycznia 2017 roku, w których to miejscach D. B. miał przetrzymywać przedmioty pochodzące z przestępstwa, co doprowadziło następnie do poinformowania ww. o planowanych działaniach i ułatwienia wskazanemu ukrycia dowodów przestępstwa, czym działała na szkodę wymiaru sprawiedliwości, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

II. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 22 kwietnia 2021 r. pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego R. K. wniósł o wydanie uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokurator Prokuratury Okręgowej w W. M. T. za to, że w bliżej nieustalonym czasie, nie później niż 29 czerwca 2017 roku, przekraczając swoje uprawnienia funkcjonariusza publicznego, który zgodnie z ustawą Prawo o prokuraturze ma obowiązek działać z poszanowaniem prawa nakłoniła E. R. aby ta z kolei nakłaniała D. B., A. R. oraz Ł. J. do składania wyjaśnień, w których mieli fałszywie oskarżać R. K. o popełnienie przestępstw, których ten się nie dopuścił, w zamian za określone korzyści procesowe w postępowaniach o sygn. akt 6 Ds. (...), 9 Ds. (...) oraz 3 Ds. (...), tj o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 234 § 1 k.k., oraz w bliżej nieustalonym czasie, jednak nie później niż w dniu 8 listopada 2016 roku w W., przekroczyła swoje uprawnienia, jako funkcjonariusza publicznego poprzez przekazanie informacji osobie niepowołanej – E. R. - o planowanych czynnościach operacyjnych w ramach prowadzonego postępowania przygotowawczego pod sygn. akt PO 9 Ds. (...), w postaci planowanego na dzień

18 stycznia 2017 roku zatrzymania D. B. oraz przeszukania mieszkania przy ul. D. w W. oraz innych lokali mieszkalnych i nieruchomości, wskazanych w treści postanowienia z dnia 17 stycznia 2017 roku, w których to miejscach D. B. miał przetrzymywać przedmioty pochodzące z przestępstwa, co doprowadziło następnie do poinformowania ww. o planowanych działaniach i ułatwienia wskazanemu ukrycia dowodów przestępstwa, czym działała na szkodę wymiaru sprawiedliwości, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

Z treści uzasadnienia wniosku wynika, że R. K. jest wraz z D. B. oskarżonym w sprawie o sygn. VIII K (...) rozpoznawanej przez Sąd Okręgowy w W.. Jedynym z prokuratorów prowadzących postępowanie przygotowawcze przez Prokuraturę Okręgową w W. była prokurator M. T..

Postanowieniem z dnia 28 lipca 2017 r. Prokuratura Rejonowa w W. odmówiła wszczęcia śledztwa PR Ds. (...) w sprawie przekroczenia w dniu 08.11.2016 r. w W., woj. (...) obowiązków przez pracownika Prokuratury Okręgowej w W. oraz adwokat E. R. poprzez publiczne ujawnienie wiadomości z postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Okręgową w W. sygn. akt VI Ds. (...) o planowanym zatrzymaniu D. B. i przeszukania jego mieszkania utrudniając tym prowadzenie powyższego postępowania poprzez pomoc w zatarciu dowodów przestępstwa, czym działano na szkodę interesu publicznego i prywatnego ww., oraz złożenia fałszywych wyjaśnień przez D. B. obciążających R. K., tj. art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 241 § 1 w zb. z art. 239 § 1 k.k. w zb. z art. 233 § 1 k.k.

Na powyższe postanowienie w dniu 10 sierpnia 2017 roku zażalenie złożył R. K.. Na skutek rozpoznania zażalenia, postanowieniem z dnia 8 lutego 2018 r. Sąd Rejonowy w W. III Wydział Karny uwzględnił zażalenie i uchylił zaskarżone postanowienie Prokuratury Rejonowej w W. o odmowie wszczęcia śledztwa.

Następnie, postanowieniem z dnia 22 sierpnia 2019 r. Prokuratora Rejonowa **w W. umorzyła śledztwo** w sprawie przekroczenia w nieustalonym czasie nie później niż w dniu 08.11.2016 r. w W., woj. (...) obowiązków przez pracownika Prokuratury Okręgowej w W. oraz adwokat E. R. poprzez publiczne ujawnienie

wiadomości z postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Okręgową w W. sygn. akt VI Ds. (...) o planowanym zatrzymaniu D. B. i przeszukania jego mieszkania utrudniając tym prowadzenie powyższego postępowania poprzez pomoc w zatarciu dowodów przestępstwa, czym działano na szkodę interesu publicznego i prywatnego ww., oraz złożenia fałszywych wyjaśnień przez D. B. obciążających R. K., tj art. 231 § 1 k.k. w zb z art. 241 § 1 w zb. z art. 239 § 1 k.k. w zb. z art. 233 § 1 k.k.

Na skutek wywiedzonego zażalenia, postanowieniem z dnia 10 lipca 2020 r. Sąd Rejonowy **uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał organowi postępowania przygotowawczego** do dalszego prowadzenia.

Następnie, postanowieniem z dnia 22 września 2020 r. **Prokuratura Rejonowa w W. umorzyła śledztwo PR Ds. (...) w sprawie** przekroczenia w nieustalonym czasie nie później niż w dniu 8 listopada 2016 r. w W., woj. (...) obowiązków przez pracownika Prokuratury Okręgowej w W. oraz adwokata E. R. przez publiczne ujawnienie wiadomości z postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Okręgową w W. sygn. akt VI Ds. (...) o planowanym zatrzymaniu D. B. i przeszukania jego mieszkania utrudniającym tym prowadzenie powyższego postępowania poprzez pomoc w zatarciu dowodów przestępstwa, czym działano na szkodę interesu publicznego i prywatnego ww., oraz złożenia fałszywych wyjaśnień przez D. B. obciążających R. K., tj o czyn z art. 231 §1 k.k. w zb. z art. 241 § 1 k.k. w zb. z art. 239 § 1 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego.

Postanowieniem z dnia 3 grudnia 2020 r. Prokuratura Okręgowa w Ł. utrzymała w mocy postanowienie z dnia 22 września 2020 r.

Wobec powyższego, R. K. poprzez swojego pełnomocnika, w dniu 31 grudnia 2020 r. wywiódł subsydiarny akt oskarżenia.

W złożonym stanowisku, prokurator M. T. wniosła o nieuwzględnienie wniosku o wydanie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, wskazując, że z uwagi na brak tożsamości pierwszego z czynów objętych subsydiarnym aktem oskarżenia z czynem co do którego postępowanie

przygotowawcze zostało dwukrotnie umorzone, zachodzi ujemna przesłanka procesowa określona w art. 17 § 9 k.p.k. W zakresie drugiego z czynów prokurator wskazała, że R. K. nie był uprawniony do złożenia subsydiarnego aktu oskarżenia w zakresie w jakim drugi z zarzucanych czynów obejmuje przestępstwo przeciwko interesowi publicznemu. Prokurator M. T. wskazała również, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie uprawdopodobnia popełnienia czynów objętych subsydiarnym aktem oskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie nie doszło do skutecznego złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej w zakresie czynu zarzucanego w pkt 1 wniosku.

W sprawach o przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego, organem uprawnionym do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania przygotowawczego, a przed przedstawieniem zarzutów uzyskania zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora, a następnie skierowania aktu oskarżenia - jest prokurator. Pokrzywdzony tylko wyjątkowo zyskuje takie uprawnienie, gdy spełni warunki określone w art. 55 §1 k.p.k., wtedy niejako wstępuje w uprawnienia prokuratura. Zgodnie z treścią art. 330 § 1 k.p.k. uchylając postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego lub odmowie jego wszczęcia, sąd wskazuje powody uchylecia, a w miarę potrzeby także okoliczności, które należy wyjaśnić, lub czynności, które należy przeprowadzić. Wskazania te są dla organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze wiążące. Zgodnie natomiast z § 2. jeżeli organ prowadzący postępowanie nadal nie znajduje podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, wydaje ponownie postanowienie o umorzeniu postępowania lub odmowie jego wszczęcia. Postanowienie to podlega zaskarżeniu tylko do prokuratora nadrzędnego. W razie utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia pokrzywdzony, który dwukrotnie wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1 i 1a k.p.k., może wnieść akt oskarżenia określony w art. 55 § 1 k.p.k. - o czym należy go pouczyć. W przedmiotowej sprawie czyn

zarzucany w pkt 1 subsydiarnego aktu oskarżenia nie jest tożsamy z czynami objętymi dwukrotnym umorzeniem postępowania, w związku z czym nie doszło do skutecznego złożenia w tym zakresie subsydiarnego aktu oskarżenia, co stanowi podstawę wydania uchwały odmawiającej wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokurator Prokuratury Okręgowej w W. M. T. w tym zakresie. Opis czynu z pkt 1 wniosku, nie pokrywa się z opisem czynu którego dotyczy dwukrotne umorzenie postępowanie. Opis czynu zawarty w ww. postanowieniach nie uwzględnia nakłaniania E. R. przez prokuratora M. T. do nakłaniania D. B., A. R. oraz Ł. J. do składania fałszywych wyjaśnień, w których mieli fałszywie oskarżać R. K. o popełnienie przestępstw, których ten się nie dopuścił, w zamian za określone korzyści procesowe.

Odnosząc się do drugiego z zarzucanych czynów, wskazać należy co następuje.

Zgodnie z art. 135 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. prawo o prokuraturze Sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa

Jakkolwiek pojęcie dostatecznie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez prokuratora przestępstwa jest pojęciem niedefiniowalnym przez ustawę, to zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Sąd dyscyplinarny rozpoznający wniosek nie jest uprawniony do wnikania w ocenę zachowania prokuratora poza granice "podejrzenia" popełnienia przestępstwa, a więc w ocenę spełnienia przedmiotowych i podmiotowych elementów struktury przestępstwa, inaczej mówiąc nie jest uprawniony do przypisania prokuratorowi (nieprzypisania) popełnienia przestępstwa.

Zgodnie natomiast z treścią przepisu art. 135 § 6 prawa o prokuraturze Sąd dyscyplinarny orzeka na podstawie wniosku i dowodów załączonych przez wnioskodawcę, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach może przeprowadzić inne dowody.

Rolą więc sądu dyscyplinarnego jest weryfikacja zgromadzonego dotąd materiału dowodowego, który w wypadku uwzględnienia wniosku musi wskazywać co najmniej na to, że według jednej z wersji wydarzeń, opartej na sprawdzalnych i prawidłowo zebranych dowodach, można wyprowadzić wniosek, iż doszło do popełnienia czynu zabronionego. Sąd dyscyplinarny nie rozstrzyga w postępowaniu w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej wątpliwości wywołanych możliwością odmiennej oceny dowodów, rzutującej na wynik rekonstrukcji przebiegu zdarzeń, lecz poprzestaje na zbadaniu, czy twierdzenia prokuratora (w przedmiotowej sprawie oskarżyciela subsydiarnego) o istnieniu materiału uzasadniającego przedstawienie zarzutu znajdują potwierdzenie (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2007 roku, sygn. SNO 38/07 (Lex 471799)).

Analiza treści przytoczonych przepisów wskazuje, że niezbędnym warunkiem wydania takiej uchwały jest zebranie przez wnioskodawcę dowodów, które stanowią dostateczną podstawę do przedstawienia prokuratorowi zarzutu popełnienia przestępstwa i wskazują na duże prawdopodobieństwo jego popełnienia.

W ocenie Sądu, zgromadzony na obecnym etapie materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, że w przedmiotowej sprawie zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstw przez prokuratora M. T..

Wbrew twierdzeniom wnioskodawcy - nie przesądzają o tym dowody dołączone do wniosku w postaci kopii subsydiarnego aktu oskarżenia, kopii zażalenia na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. z dnia 22 września 2020 r., sygn. akt PR Ds. (...) w przedmiocie umorzenia śledztwa, kopii postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 8 lutego 2020 r., sygn. akt III Kp [...], kopii postanowienia Prokuratury Rejonowej w W. z dnia 22 września 2020 r., kopii postanowienia Prokuratury Okręgowej w Ł. z dnia 3 grudnia 2020 r., sygn. akt IV Dsn (...), kopii postanowienia Prokuratury Rejonowej w W. o umorzeniu śledztwa z dnia 22 sierpnia 2019 r, kopii postanowienia Prokuratury Rejonowej w W. o oddaleniu wniosków dowodowych z dnia 22 sierpnia 2019 r, kopii zażalenia na postanowienie Prokuratury Rejonowej w W. o umorzeniu śledztwa z dnia 22

sierpnia 2019 r, kopii postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 10 lipca 2020 r., sygn. akt V Kp (...). Powyższe bowiem dokumenty uzasadniają jedynie nabycie przez pokrzywdzonego, określonych w art. 55 k.p.k., w zakresie jednego z czynów uprawnień umożliwiających nabycie statusu podmiotu uprawnionego do zainicjowania postępowania w przedmiocie uchylenia immunitetu za czyny ścigane z oskarżenia publicznego.

Również treść zeznań P. B. nie uprawdopodabnia, że zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa przez prokuratora M. T.. Z ich treści wynika bowiem, że świadek uzyskała od swojego pełnomocnika informacje o planowanym przeszukaniu przez ABW wspólnego z D. B. mieszkania. W żadnym zaś ich fragmencie świadek nie odnosi się do tego aby ww. informacje uzyskane były – jak twierdzi wnioskodawca - prokurator Prokuratury Okręgowej w W. M. T..

Równocześnie należy mieć na uwadze, że inicjatywa dowodowa w postępowaniu z zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej spoczywa na wnioskodawcy, a tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach może przeprowadzić inne dowody. W ocenie Sądu, taka szczególna okoliczność w przedmiotowej sprawie nie ma miejsca. Sąd Najwyższy orzekający w Izbie Dyscyplinarnej rozpoznając wniosek o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora nie ma uprawnień śledczych i też nie jest uprawniony do poszukiwania dowodów w oparciu o jedynie sformułowany zarzut.

Mając powyższe okoliczności na uwadze orzeczono jak w części dyspozytywnej niniejszej uchwały.